

IHMISOIKEUSKESKUS
MÄNNISKORÄTTSCENTRET
HUMAN RIGHTS CENTRE

MÄNNISKORÄTTSCENTRET

Verksamhetsplan 2022

MÄNNISKORÄTTSCENTRET

Verksamhetsplan 2022

Godkänd vid människorättsdelegationens möte 20.12.2021

Inledning	4
Unga experter och besöksprogrammet för internationella människorättsaktörer	4
Finlands nationella människorättsinstitution fyller 10 år (2012-2022)	4
Huvudlinjerna för Människorättscentrets verksamhet	5
Verksamhetsplan 2022	6
1. Uppföljning och främjande av efterlevnaden av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen	6
Kunskapsunderlag om situationen i fråga om de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna i Finland	6
Kartläggning och uppföljning av teman i anknytning till grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter	6
Uppföljning av verkställandet av människorättskonventionerna och normerna för rättsstater	6
Periodisk rapportering till internationella övervakningsorgan	7
Efterlevnad och stärkande av rättsstatsprincipen	7
Allmänt främjande av grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter	8
Utbildning i grundläggande och mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen	8
Samarbete med forskningsinstitut och forskare som bedriver forskning om de grundläggande och mänskliga rättigheterna	8
2. Kommunikation och påverkansarbete	9
3. Uppföljning och främjande av rättigheterna för äldre och personer med funktionsnedsättning	10
Uppföljning och främjande av efterlevnaden av skyldigheterna enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och av utvecklingen i fråga om den internationella regleringen gällande äldre	10
Stärkande av det rättsliga perspektivet	10
Stärkande av delaktigheten	11
Stärkande och uppföljning av kunskapsunderlaget kring forskning om funktionshinder och äldre personers rättigheter	11
Förbättring av utbildningsnivån och delaktigheten i arbetslivet för personer med funktionsnedsättning	12
4. Människorättsdelegationens verksamhet och övrigt samarbete	13
5. Deltagande i internationellt och europeiskt samarbete	14

Inledning

I Människorättscentrets ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) för åren 2022-2025 (se bilagan), som godkänts av riksdagens kanslikommission, beskrivs omvärldsförändringar och det därav följande behovet att utveckla Människorättscentrets verksamhet och verksamhetssätt. I fråga om omvärldsförändringarna är aspekter som tas upp bland annat den snabba tekniska och samhällseliga utvecklingen, utmaningar gällande de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna och konsekvenserna av covid-19-pandemin. Att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna förblir självständiga och oberoende, befogenheterna är tydliga, tillgänglighet och effektivitet ur användarnas synpunkt omsätts i praktiken och resurserna räcker tas upp som viktiga element för att rättsstaten ska förverkligas. Stärkt kommunikation och påverkan är det viktigaste utvecklingsområdet för Människorättscentret.

Enligt centrets budget för 2022 uppgår verksamhetskostnaderna till sammanlagt 997 000 euro. Personalkostnaderna är 775 930 euro medan inköp av tjänster och andra kostnader uppgår till 221 070 euro. Personalkostnaderna ligger på samma nivå som i budgeten för 2021, men för inköp av tjänster erhöles en höjning på cirka 40 000 euro. Den riktas huvudsakligen till expert- och forskningstjänster samt översättnings- och tolktjänster.

Människorättscentret har 2022 sju ordinarie tjänster (direktör, fem sakkunniga och en administrativ assistent) samt två visstidsanställningar som ung expert. Människorättscentret är administrativt en del av riksdagens justitieombudsmans kansli, men är funktionellt självständigt och oberoende. Människorättscentrets lokaler ligger i riksdagens C- och D-hus. I lokalerna finns arbetsstationer för nio personer. Människorättscentret får lokaler, utrustning och en del av tjänsterna från riksdagen och justitieombudsmannens kansli.

Unga experter och besöksprogrammet för internationella människorättsaktörer

År 2022 inleds ett program för unga experter, inom vilket två unga medarbetare deltar i Människorättscentrets verksamhet under 18 månader långa anställningar där de får utveckla sin kompetens inom de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Innehållet i programmet kommer att utvecklas tillsammans med de unga som väljs ut, och programmet syftar till att öka ungdomsperspektivet i centrets verksamhet. Utöver kompetens i de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna betonas rättigheterna för och kommunikationen med personer med funktionsnedsättning. Människorättsdelegationens medlemmar kan inkluderas som styrgrupp och mentorer i planeringen och genomförandet av programmet.

Besöksprogrammet för människorättsaktörer fortsätter i den mån pandemiläget tillåter. Inom ramen för programmet kan man varje år bjuda in någon nuvarande eller tidigare erfaren expert vid någon nationell människorättsinstitution för att bekanta sig med arbetet för grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter i Finland, utbyta erfarenheter och utveckla verksamheten tillsammans med Människorättscentret. Besöket kan vara allt från några veckor till ett par månader.

År 2021 besöktes Människorättscentret av Lora Vidović, Kroatiens före detta justitieombudskvinna. På grund av pandemin kunde inte programmet ordnas enligt planerna, men Vidović träffade under sin vistelse i Finland några aktörer på området, deltog i centrets möten och planering och i delegationens möte.

Finlands nationella människorättsinstitution fyller 10 år (2012-2022)

År 2022 firas Människorättscentrets, Människorättsdelegationens och Finlands nationella människorättsinstitutionens 10-årsjubileum med aktuella evenemang om de grundläggande fri-

och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt rättsstatsprincipen. Tillställningar kommer att ordnas både i Helsingfors och på andra håll i landet.

Människorättscentrets utredning av nationella aktörer inom grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter kommer att offentliggöras i samband med tioårsjubileet för den nationella människorättsinstitutionen. I utredningen ges ingående information om Finlands strukturer för grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter. Målet är att utredningen och rekommendationerna i den ska kunna användas i eventuella omstruktureringsprojekt, och att det ska stödja aktörernas egen verksamhet och bidra till att samarbetet utvecklas och den allmänna kännedomen om rättigheterna.

Samtidigt som den nationella utredningen utkommer, publiceras också den utredning som Lora Vidović författat på uppdrag av Människorättscentret. I Vidovićs utredning utforskas människorättsstrukturerna och de nationella människorättsinstitutionerna i några europeiska länder, liksom även de internationella och europeiska standarder som människorättsaktörer omfattas av. Utredningarna kompletterar varandra. Människorättscentret kommer att använda dem inom sitt arbete, bland annat för utlåtanden och initiativ och inom såväl internationellt som nationellt samarbete.

Huvudlinjerna för Människorättscentrets verksamhet

Människorättscentret är en mångsidig aktör på området grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter. Det handlar om ett fristående centrum som är oberoende av regeringen och har tillräckliga behörigheter för sina uppgifter på det sätt som förutsätts i FN:s Parisprinciper. Människorättscentret, dess delegation och riksdagens justitieombudsman är den helhet som bildar Finlands nationella människorättsinstitution.

Inom all verksamhet vid Människorättscentret eftersträvas genomslag och en genomgripande, opartisk och kunskapsbaserad behandling av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen. Människorättscentrets lagstadgade uppgifter att följa och främja alla grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter ger en solid grund och nödvändig flexibilitet för att verksamheten ska kunna styras om och utvecklas alltefter läget.

Huvudlinjerna för Människorättscentrets verksamhet är

- allmän uppföljning, främjande och stärkande av efterlevnaden av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen
- kommunikation och påverkan i frågor som gäller de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna
- uppföljning och främjande av tillgodo-seendet av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och äldre personer
- utveckling av samarbetet mellan Människorättsdelegationens verksamhet och aktörer inom de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, också lokalt och regionalt
- internationellt och europeiskt samarbete i frågor som gäller de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt rättsstaten

Verksamhetsplan 2022

1. Uppföljning och främjande av efterlevnaden av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen

Kunskapsunderlag om situationen i fråga om de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna i Finland

- Ett möjligast heltäckande och aktuellt kunskapsunderlag ska utarbetas och upprätthållas angående läget i fråga om grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter i Finland. Utvalda teman: rättigheter för äldre och personer med funktionsnedsättning som särskilda prioriterade områden, barns och ungas rättigheter, samerna som ursprungsfolk, språkliga rättigheter, utlänningars och asylsökandes rättigheter, våld mot kvinnor, sexuella minoriteter och könsminoriteter, människorättsutbildning, rättsstatsprincipen samt företags ansvar för mänskliga rättigheter. Teman kan läggas till eller tas bort efter behov.
- Arbetsprocesserna och rapporteringen i fråga om uppföljning utvecklas. En första rapport där Människorättscentrets eget plattformsverktyg för evaluering och rapportering (LEMPI) används kommer att publiceras.
- Centret bidrar med sakkunskap i den arbetsgrupp som utvecklar användningen av indikatorerna för grundläggande fri-

och rättigheter och mänskliga rättigheter i Statsrådets handlingsplan för grundläggande och mänskliga rättigheter.

Kartläggning och uppföljning av teman i anknytning till grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter

- Teman på uppåtgående på området kartläggs och uppföljs. I dagsläget inkluderar dessa bland annat klimatförändringen och minskande biologisk mångfald samt konsekvenserna av artificiell intelligens, algoritmer och digitalisering för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

Uppföljning av verkställandet av människorättskonventionerna och normerna för rättsstater

- Information om de internationella konventionerna och mekanismerna i fråga om mänskliga rättigheter och rättsstaten följs och sprids, liksom även om övervakningsorganens allmänna kommentarer och om sådana rekommendationer och avgöranden av klagomål som gäller Finland.

- Särskilt följs och sprids information om Europarådets konvention (Europakonventionen) om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och om rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen).
- Människorättscentret främjar aktivt att rekommendationer som Finland ges och avgöranden av klagomål verkställs inom ramen för Finlands utveckling på området mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen, bland annat genom att nationella genomförandemyndigheter och internationella tillsynsmyndigheter uppmärksammas på problemområden inom det nationella genomförandet.

Periodisk rapportering till internationella övervakningsorgan

- Människorättscentret deltar i FN:s och Europarådets aktuella processer för periodisk rapportering och kommunikation om de rekommendationer som Finland fått. År 2022:
 - Finland granskas för fjärde gången i den universella periodiska granskning som FN:s råd för mänskliga rättigheter utför (MR-rådet).
 - Regeringens rapporter om genomförandet av FN:s konvention om barnets rättigheter (CRC) och konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW) är under behandling i kommittéerna. Eventuellt kommer även genomförandet av FN:s konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering (CERD) och konventionen mot tortyr (CAT) att tas upp för kommittébehandling.

Efterlevnad och stärkande av rättsstatsprincipen

- Rättsstatsperspektivet och dess nära samband med tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna stärks både nationellt och inom ramen för det europeiska och globala samarbetet.
- Europeiska nätverket för nationella människorättsinstitutioner (ENNHRI) sammanställer i början av 2022 redan den tredje NHRI-rapporten för Europeiska kommissionens granskning av rättsstaten. Människorättscentret kommer igen att författa avsnittet om den nationella människorättsinstitutionen i Finland. För första gången kommer även rekommendationer till medlemsländerna att inkluderas i rapporten.
- Samarbetet med nationella aktörer på rättsstatsområdet utvecklas. Kontakterna till domstolsväsendet, Domstolsverket, åklagarväsendet, justitieförvaltningen och organisationerna på rättsområdet intensifieras. Samarbete inleds med det nyligen inrättade Rättsstatscentrum i form av informationsutbyte, gemensamma utbildningar, seminarier och besök samt deltagande i expertnätverkets och styrgruppens verksamhet.

Allmänt främjande av grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter

- Utlåtanden och initiativ för lagberedning formuleras utifrån de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, och Människorättscentrets medarbetare deltar i expertroll i diverse arbetsgrupper och projekt för beredning. Särskilt strukturella och övergripande hinder för tillgodoseende av grundläggande och mänskliga rättigheter uppmärksammas.

Utbildning i grundläggande och mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen

- Människorättscentrets föreläsningsserie om grundläggande och mänskliga rättigheter och rättsstaten kommer att fortsätta uppdateras och nya tematiska utbildningar utarbetas. Under 2022 produceras utbildningsmaterial om rättsmedel. Även utredningen av aktörer på området grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter utnyttjas för syftet.
- Utbildningsverksamheten kring rättsstatsprincipen och grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter fortsätter bland annat i samarbete med Elsa ry. Utbildning på teman som särskilt intresserar och berör unga planeras och genomförs inom ramen för programmet för unga experter.
- För att främja äldre personers rättigheter bedrivs samarbete i syfte att utveckla innehållet i utbildningarna, ordna utbildningar för centrala aktörer och tillhandahålla utbildningsinnehåll på webben. Ett utbildningsprojekt angående äldres självbestämmanderätt inom servicebo-

ende med heldygnsomsorg inleddes våren 2021 utifrån en utredning av saken. Arbetet med att tillämpa utbildningen och utredningen inom påverkansarbetet fortsätter under 2022.

- I ett samprojekt med riksdagens justitieombudsman publicerades 2021 ett verktyg för självvärdering i syfte att stärka självbestämmanderätten för personer med intellektuell funktionsnedsättning, i synnerhet inom boendeservicen. Föresatsen är att verktyget under 2022 ska tas i bruk i stor omfattning.

Samarbete med forskningsinstitut och forskare som bedriver forskning om de grundläggande och mänskliga rättigheterna

- Människorättscentret samarbetar med forskningsinstitut och forskare som bedriver forskning om de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Centret deltar också i styr- och intressentgrupper för forskningsprojekt samt i seminarier och hörandeprocesser. Forskningsresultat tillämpas i centrets egen verksamhet. Ett exempel är forskningsprojektet SILE, där inkludering av så kallade tysta aktörer i lagstiftningsprocesser och lagstiftningens konsekvenser för dessa aktörer utreds och utvecklas.

2. Kommunikation och påverkansarbete

- Människorättscentrets kommunikation och påverkansarbete stärks genom tillräckliga personalresurser. Ett team för kommunikation och påverkansarbete tillsätts till stöd för ledningen och centrets experter. Planering av kommunikation och påverkansarbete inkluderas i all verksamhet redan i det initiala skedet. Personalens kommunikationskompetens och färdigheter kartläggs och utvecklas efter behov.
- Den allmänna kännedomen om grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter höjs genom lättfattlig information om kommunikation om frågor på temat i många kanaler. Kommunikationen görs mer tillgänglig och lättfattlig.
- Människorättscentrets utredning av nationella aktörer på området grundläggande och mänskliga rättigheter används för att öka kännedomen om dem och om olika rättigheter. Utredningen utkommer i början av året.
- Människorättscentret deltar i samhällsdebatt och dialog. Personalens och ledningens dialogiska färdigheter utvecklas bland annat med metoden Dialogpaus.
- Den riktade kommunikationen med de viktigaste intressentgrupperna utvecklas. Unga utgör en ny målgrupp. Centrets läget utnyttjas för att tillhandahålla riksdagen med information.

3. Uppföljning och främjande av rättigheterna för äldre och personer med funktionsnedsättning

Finlands nationella människorättsinstitution (Människorättscentret, människorättsdelegationen och riksdagens justitieombudsman) ska i enlighet med respektive organs lagstadgade uppgifter främja, skydda och övervaka att FN:s konvention om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning genomförs.

Under våren 2019 inledde Människorättscentret sitt arbete för att främja äldre personers rättigheter som ett separat prioriterat område.

Även om de internationella konventionerna och den nationella lagstiftningen delvis är separata, finns det också mycket gemensamt. Vid skötseln av dessa uppgifter eftersträvas i allt högre grad synergieffekter och samarbete.

Uppföljning och främjande av efterlevnaden av skyldigheterna enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och av utvecklingen i fråga om den internationella regleringen gällande äldre

- Kännedomen om skyldigheterna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning höjs vid myndigheter och den breda allmänheten genom effektivare allmän och riktad kommunikation.
- Människorättscentret deltar i det årliga mötet som hålls av FN:s arbetsgrupp Open-ended Working Group in Ageing (OEWG). Samarbetet fortsätter med Claudia Mahler, FN:s expert på äldre per-

soners rättigheter. Människorättscentret deltar i MR-rådets session där den nationella rapporten för Finland behandlas hösten 2022, och kommunicerar om rapporten och rekommendationerna som Finland får.

Stärkande av det rättsliga perspektivet

- Kännedomen höjs om praxis för att stärka självbestämmanderätten för äldre och personer med funktionsnedsättning genom information och stöd till enheter för serviceboende.
- Överensstämmelsen i lagstiftningen och andra bestämmelser med de grundläggande och mänskliga rättigheterna stärks; initiativ och utlåtanden görs för att utveckla dem. Medarbetare vid centret deltar i egenskap av expert bland annat i uppföljningsgruppen för arbetet med att stärka klienters och patienters självbestämmanderätt.
- Utgående från den utredning som gjorts av företagsansvaret inom vårdsektorn bedöms alternativen till vidare åtgärder.

Stärkande av delaktigheten

- Inkluderingen av personer med funktionsnedsättning i beslutsfattande som gäller dem stärks och handikapporganisationernas kompetens och möjligheter att påverka beslutsfattande som gäller dem själva stöds. Nya sätt för inkludering utvecklas och personer med funktionsnedsättning hörs i frågor som gäller deras rättigheter tillsammans med människorättskommittén för personer med funktionsnedsättning.
- Människorättskommittén för personer med funktionsnedsättning inkluderas i Människorättscentrets och justitieombudsmannens verksamhet och kommitténs arbete kopplas tätare till människorättsdelegationens verksamhet.
- Äldres delaktighet i myndighetsverksamheten stärks och samarbete bedrivs med organisationer och äldreråd. En utredning om delaktighet skrivs ur ett människorättsperspektiv.
- Äldrerådsprojektet fortsätter utgående från den rapport som publicerades våren 2021, och rapporten utnyttjas inom påverkansarbetet och kommunikationen på olika sätt. En artikelserie skrivs om äldreråden och dem som deltar i dem på olika håll i Finland.

- Myndigheternas åtgärder för att förankra inkluderande praxis stärks på nationell nivå och särskilt i de nya välfärdsområdena genom stöd till de råd för äldre och personer med funktionsnedsättning som kommer att inrättas.
- Samarbete inleds med äldreombudsmannen i syfte att stödja institutionens verksamhet och förebygga onödiga överlappningar. Den nya äldreombudsmannen kallas som medlem till människorättsdelegationen.

Stärkande och uppföljning av kunskapsunderlaget kring forskning om funktionshinder och äldre personers rättigheter

- Forskning kring funktionshinder och funktionsnedsättning och insamling av information som tillgodoser behoven i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning främjas. Människorättscentret bedriver även eget uppföljningsarbete kring rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Arbetet utvecklas och insamlade data analyseras. Vid behov görs egna utredningar. Enkäter utförs kring de rättsmedel personer med funktionsnedsättning har att tillgå. Enkäterna utförs tillsammans med bland annat Tammerfors universitet.

- Tillgodoseendet av äldre personers rättigheter, deras tillgång till äldreomsorg och omsorgens kvalitet följs upp och stärks. En enkät utförs bland klienter inom omsorgsservicen för äldre.
- Rättighetsbaserad diskussion, forskning och användning av forskningsdata i anknytning till äldre personers rättigheter främjas genom samarbete med olika forskningsinstitut och forskare. Människorättscentret medverkar bland annat i ett projekt som undersöker äldre personers tillgång till domstol. I projektet deltar Institutet för kriminologi och rättspolitik, Östra Finlands universitet och Tammerfors universitet. Inom projektet undersöks diskriminering inom hemvården för äldre.
- Inom arbetet med uppföljning och främjande av rättigheter för äldre och personer med funktionsnedsättning beaktas mångfalden av människor, exempelvis

minoriteter, samer, romer, personer med andra språk än finska och svenska som modersmål, invandrare och sexuella och könsminoriteter.

Förbättring av utbildningsnivån och delaktigheten i arbetslivet för personer med funktionsnedsättning

- CRPD-kommitténs allmänna kommentar om rätten för personer med funktionsnedsättning till arbete och sysselsättning översätts till nationalspråken och relevanta målgrupper informeras.
- Människorättscentret deltar till diskussioner om utbildning och arbetsliv för personer med funktionsnedsättning och bidrar tillsammans med andra myndighetsaktörer och organisationer till att finna lösningar på de problem som förekommer.

4. Människorättsdelegationens verksamhet och övrigt samarbete

- Människorättsdelegationens arbete utvecklas till att bli allt mer inkluderande, dialogiskt och genomslagskraftigt. Stöd ges för genomförande av delegationens lagstadgade uppgifter. Människorättscentrets verksamhetsplan och verksamhetsberättelse presenteras för delegationen, som kommenterar och fattar beslut om den.
- Noggrant motiverade ställningstaganden i aktuella frågor kring grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter bereds och underbyggs med bakgrundsinformation för godkännande av människorättsdelegationen.
- I samband med riksdagsvalet våren 2023 och tillhörande förhandlingar kring regeringsprogrammet bedriver Människorättscentret påverkansarbete för att stärka rättsstaten och bidra till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna främjas och tillgodoses. För syftet tillhandahåller centret aktuell, forskningsbaserad kunskap och ger rekommendationer i rätt tid. Förbedelser vidtas nu inför det här arbetet.
- Systematiskt samarbete bedrivs för uppföljning och främjande av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna i Finland, också på det regionala och lokala planet. En grundlig analys görs av intressentgrupperna så att samarbetet kan utvecklas ytterligare och planeras effektivt för större genomslag.
- Människorättscentrets utredning av nationella aktörer på området grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter används för att utveckla samarbetet med dem. Utredningen utkommer i början av året.
- Samarbete bedrivs med Krishanteringscentret och organisationer för fred och säkerhet i frågor som gäller mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen i samband med krishantering. Dessutom samarbetar centret med utvecklingsaktörer i fråga om genomförandet av en hållbar utveckling och Agenda 2030 och uppföljningen av den nationella genomförandeplanen.

5. Deltagande i internationellt och europeiskt samarbete

- Människorättscentret representerar i regel Finlands nationella människorättsinstitution i det internationella och europeiska samarbetet och i internationella forum. Finlands nationella institution har beviljats A-status av GANHRI (den internationella samarbetsorganisationen för nationella MR-institutioner) och FN. Status är den högsta möjliga och ger Finlands nationella institution rätt att delta och yttra sig i FN:s råd för mänskliga rättigheter och dess olika människorättsorgan och processer.
- Finlands medlemskap från och med 2022 i MR-rådet är ett viktigt tillfälle att kunna påverka den internationella människorättspolitiken. Människorättscentret deltar dessutom aktivt i MR-rådets verksamhet i egenskap av representant för den nationella människorättsinstitutionen.
- Från mars 2022 kommer Människorättscentrets direktör att under ett tre år långt mandat vara ordförande för ENNHRI:s styrelse och medlem i GANHRI:s styrelse. Ordförande ansvarar för den strategiska ledningen av nätverket och är dess huvudsakliga representant i internationella och europeiska forum.
- En sakkunnig vid Människorättscentret leder ENNHRI:s juridiska arbetsgrupp, i vilken medlemsinstitutionerna utbyter erfarenheter och höjer sin kompetens i juridiska frågor. Inom ramen för arbetsgruppen medverkar Människorättscentret dessutom bland annat i arbetet med att utveckla Europadomstolen och Europas människorättsystem genom att delta i arbetsgrupper och tillhandahålla Europadomstolen med jämförande data i form av tredjepartsinterventioner i betydande aktuella klagomål.
- Människorättscentret agerar aktivt i ENNHRI:s arbetsgrupper i frågor som gäller äldre, personer med funktionsnedsättning och företags ansvar för mänskliga rättigheter. Centret följer även arbetet i arbetsgrupper med fokus på immigration, klimat- och miljöfrågor samt kommunikation kring grundläggande och mänskliga rättigheter.
- Människorättscentret fortsätter dessutom med det regionala och bilaterala samarbetet med andra nationella människorättsinstitutioner och främjar bland annat det nordiska samarbetet för att trygga gränsöverskridande social- och hälsovårdstjänster för samerna.
- Människorättscentret fortsätter det goda och resultatrika samarbetet med EU:s byrå för grundläggande rättigheter i syfte att stärka de grundläggande rättigheternas inflytande och främja tillämpningen av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna på nationell nivå.
- Människorättscentret samarbetar med de organ inom EU, Europarådet, FN och OSSE som arbetar med mänskliga rättigheter och rättsstaten. Samarbetet bedrivs såväl bilateralt som via verksamheten inom ENNHRI och GANHRI.

IHMISOIKEUSKESKUS
MÄNNISKORÄTTSCENTRET
HUMAN RIGHTS CENTRE

00102 Eduskunta, Helsinki
www.ihmisoikeuskeskus.fi

00102 Riksdagen, Helsingfors
www.manniskorattscentret.fi